

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 26.

Luni, 28. Junie.

1843.

РОМЪНИИ ДН ПРИВИНЦА ЛИТЕРА- ТУРЕИ.

(Капет.)

Съ лѣтъ даръ ла анализѣ амбеле ал-
фаветѣри, ка съ пѣтем фѣръ де преждѣ-
кать а кѣноаце, каре пот рѣспѣсе маї
потривит скопѣлѣи литератѣреї поастре.
А чеаа щит, кѣткъ П. Ціріл не ла веакѣл ал
поаѣлеа фаветѣл съѣ дин гречешѣ, л'аѣ фор-
мат пѣ пентрѣ Ромѣниї, чи пентрѣ Славо-
Сервиї дин дндемѣл ка пѣ кѣтѣва приминд
дн скріере литериле челе латине, кѣ ачесте
съши стрѣмѣтѣ леѣеа, съ треакѣ ла рїт
латин, прекѣт аѣ фѣкѣт Полонїї, Боємиї,
Орвадїї, Ілїрїї ш. а., карїї ера шї сѣлїт де
о вїдѣ кѣ Славо-Сервиї. Днсъ не кѣт де
маре апостол аѣ фост П. Ціріл, кѣ аѣтѣ
маї пѣдїн фїлософѣ; пентрѣ-кѣ нїчї аѣтѣ
л'аѣ щїѣт, кѣткъ лимба ѣлїї попор вїѣ пѣ
съ поате стрїмѣтора днтре неѣе семне мо-
арте, нїчї литереле дндреапѣт грѣїреа, чи
ачааа прїн ѣѣ дндемѣлгат' статорнїчешѣ
пронѣндїадїа литерелор. Пентрѣ че пѣ с'аѣ
дндестѣлїт кѣ 24 де літере, чи пентрѣ чеа
маї мїкѣ скїмѣваре дела топѣл ѣеперал семн
ноѣ с'аѣ літере поавѣ аѣ фѣзрїт, адѣкѣнд
прїн ачаааа чеа маї маре копѣсїе дн

скріере кѣ але сале семне іероглїфїче. Де
че треавѣ п. е. ш шї щ, кѣнд чеа дїпѣтїѣ
кѣ с съ поате сѣплїнї; ачаааа кѣ ст, с'аѣ
дн вокале ѣ, ѣ, ѣ, д, ю; пентрѣ дої г,
аѣ фѣкѣт пре у, пентрѣ дої о пре ѣ шї
а, деспре каре нїмерїтѣ, шї фѣзѣоасѣ жѣ-
декатѣ, съ поате четї дн граматїка D.
Eliad. Скѣдереа с'аѣ копѣсїа литерїлор
цїрїліене, аѣ кѣпоскѣт'о шї днѣшїї Славо-
Сервиї, карїї аѣ днчепѣт але реформа, шї
съ вѣ съ разїме дн пѣтереа славо-росїанѣ,
ачешї дин Ѣнгарїа, доарѣ пѣлѣ акѣт ар
фї примїт челе латїне, прекѣт копѣрадїї
лор Полонїї, Орвадїї, Ілїрїї; іарѣ Боємиї
шї Славо-Тоѣдїї дин Ѣнгарїа челе готїко-
ѣертмане. Прекѣт отѣл прїн пѣтереа кѣ-
вѣлѣтѣреї, кѣ чел маї маре дар череск е
дѣрѣт, аша пѣ съ поате дндестѣлїтѣ мѣл-
дѣмїтѣ да фѣкѣторїѣлїї череск, кѣ пентрѣ
маї ѣшоара фолосїреа дарѣлїї ачелѣїа аѣ
лѣсат фоарте пѣдїне, адекѣ ка ла 24 семне
спре а съ пѣтѣ оаменїї днделѣѣе ла ола-
тѣ. Дн скріере пѣ е де лїпѣ пентрѣ-чеа
маї мїкѣ скїмѣваре а топѣлїї дела чел ѣе-
перал, а скодї семн деосеѣт, кѣ аѣлїчї
пентрѣ тоатѣ сілаѣа ар треѣвї поавѣ літере
прекѣт ла Хїнезї, кѣ пронѣндїадїа сілаѣе-
лор съ скїмѣѣ пѣлїтѣмї дѣпѣ челе чїпчї
гласѣрї ѣеперале, прекѣт а е і о и, чи щї

дѣпъ адаоцереа конзонаптелор п. е. дп кѣ-
вѣптъл ачеста азѣ, амѣ вокалеле, а ші ъ
сѣ рѣспѣнд деосеві ші маі пре лѣпг, іар
адѣогѣнд ѣп л ла дпчепѣт лавѣ, сѣ зѣк а
ші ъ маі рѣпезіт, аша дарѣ пропѣнциадіа
літереі а, е скімѣѣтоаре, дпсѣ ачеле скім-
ѣѣрї сѣ кѣпоск дпн фїреа лімѣеї фѣрѣ де
а авѣ ліпсѣ де деосевїте семне пентрѣ а.
Ла Церманї а пѣ сѣ еспрїмѣ тот дптр'о
формѣ п. е. дп hassen, сѣ пропѣпцѣ а де-
скїс, іар дп Vater, ка кѣм ар фї оа саѣ
а дпкїс; ші е, ізолат ка ѣпгѣреск, е, іар
лѣпгѣ конзонапт, ка е фѣрѣ аѣент п. е.
дп Vater, пѣ се зїче Vater, дпсѣ пентрѣ
ачеѣа, пентрѣ а сімплѣ аре пѣмаї ѣп семп
дп тоате лімѣеле вїї. Маї алес вокалеле
аѣ дескїліпїре дп пропѣнциадіе кѣ алте лѣп-
гѣ сіне, декѣт кѣнд стаѣ ізолате, дпсѣ кѣ
ачеѣа деосевїре ле шїе дпн фїреа лімѣеї,
сѣ ле пропѣпцїе попорѣл дп лімба са,
фѣрѣ де а фї де ліпсѣ де семп деосевїт,
ші фѣрѣ дпѣѣрлітерїле ѣ ѣ ѣ ш. а. ар
фї шїѣт Славо-Сервїї, сѣ шї чїтеаскѣ про-
дѣѣѣѣрїле лімѣеї сале. Кѣ атѣта маї пѣ-
дїпѣ ліпсѣ аѣ авѣт Ромѣнїї, де ачесте пѣ-
гїоаве семне дп лімба са; оаре п'ар шї
Ромѣнѣл сѣ пропѣпцїе кѣвїптеле ачесте
ана скрїсе: „Дѣтпнеѣѣле! Фекеторїѣл че-
рїѣлї шї ал пементѣлї“ фѣрѣ де нїчї ѣп
ѣ, дпн фїреа лімѣеї шїпнд, кѣткѣ дп фекет-
торїѣ е сѣ рѣспѣнде пѣмаї дпн грѣмазі,
іарѣ дп черїѣлї сѣ рѣспѣнде дпн контра-
ѣереа лімѣеї кѣтрѣ черїѣл гѣрїї, фѣрѣ де
а пѣне дескїліпїт семп пентрѣ чеа дпнтѣѣ
пропѣнциадіе; де ѣ нїчї о ліпсѣ пѣ есте,
кѣ еа шї іа маї вїне рѣспѣнд зїчереа, де-
ѣѣт ѣ; д сѣ vede а фї ѣпа кѣ ѣ, пѣмаї
кѣт прїп д сѣ кѣпрїнде ѣ шї п ла ола-
тѣ. Полопїї, Орвадїї, Ілїрїї шї Славо-тодїї,

тѣкар кѣ сѣпт de о вїдѣ кѣ Славо-Сервїї,
ші о лімѣѣ ворѣеск, шїѣ скрїе шї фѣрѣ
ѣ шї ѣ, ѣ. Тоате лімѣеле аѣ чеѣа сіпгѣ-
рат дп пропѣпцїадїа сілаѣелор, че прїп
семне саѣ літере, нїчї кѣт пѣ сѣ поате
еспрїма, чї пѣмаї дпн глѣсѣїреа попорѣлї
сѣ поате кѣпоаѣѣе. Аша дп лімба франѣѣ-
ѣѣ, фѣрѣ де а авѣї кѣт о пропѣпцїе Фран-
ѣѣїї, дпн кѣрнї пѣмаї, перфектѣ пропѣпцїа-
дїе вїне пѣ ва дпѣѣѣѣѣ; лімѣеле орїентале
фѣрѣ де семне вокалнїче, пѣмаї кѣ конзо-
напте сѣ скрїѣ тѣлте, шї пентрѣ ачеѣа нїчї
о грѣтате пѣ сѣѣере чеї че ворѣеск ачеле
лімѣї; дп Romania е кѣпоскѣт методѣл де
а скрїе, пѣмїт чокоеѣѣе, кѣ каре ѣп кѣѣѣт
дпн маї тѣлте сілаѣе, сѣ контраѣе дптр'ѣ-
па, шї пентрѣ ачеѣа чеї дѣдѣѣї кѣ ачел
метод, нїчї о грѣтате пѣ сіпѣѣеск; пентрѣ
че дарѣ сѣ пѣ пѣтем скрїе кѣ літере ла-
тїне, фѣрѣ де а авѣ семп деосевїт, пентрѣ
ѣ ѣ ѣ, кѣ ачесте фак тоатѣ пѣдека де пѣ
дпѣѣѣѣѣѣѣѣѣ пѣмїтеле літере.

Алте дппѣдеѣѣѣѣѣ че сѣ адѣѣ дѣла іѣ-
вїторїї де словеле дїрїліене дп контра лі-
терелор, кѣткѣ пентрѣ ачесте п'авем ор-
тографїе регѣлатѣ, шї кѣткѣ дпн скїмѣа-
реа словелор дп літере, нїчї ѣп інтерес
п'ар кѣшїга лімба, чї маї тѣлѣт стрїкаре,
сѣ вѣд пѣмаї дпн сіпгѣѣѣл дпдемп, саѣ
маї вїне дпн не вѣре де а четї шї скрїе
кѣ ачеле літере, прїчїна дпкѣ сѣ поате
шї пентрѣ че. Токма пентрѣ-кѣ пѣ авем
ортографїе регѣлатѣ, ка сѣ нї о фачет, е
де ліпсѣ ка сѣ скрїет кѣ літере, кѣчї а-
чаѣта пѣ нїо поате да нїне регѣлатѣ. Дѣ-
пѣ ѣп алт Дїрїл, дпзѣдар аѣентѣт, аѣ
трекѣт тїпѣл апостолїеї, апої ачеѣа че
нї о ар да алѣлѣтѣкар чїне, п'ар фї а по-
аѣтрѣ, кѣчї ачеѣа трѣѣѣе дпн глѣсѣїреа ѣпїї

попор ка де чинчи милионае съ се днѣин-
 цезе, че нѣмаі prin днпрѣмѣгарае ши дн-
 пѣртѣширеа ideilor дн скріе съ поате дн-
 пліаі. Нічі о надіе ла днчепѣт п'аѣ авѣт
 ортографіе регѣлатъ, дар пентрѣ ачееа тот
 аѣ скріе. Ортографіа съ префаче потривіт
 кѣ кѣлтѣра лѣмбей, ши е маі тѣлт спре а-
 жѣторѣл челор стрѣніі, каріі вреѣ съ дн-
 веде лѣмба, декѣт челор каре дн пащере
 ворвек ачееаші лѣмбъ; дар пентрѣ цѣрі-
 ліене есте ортографіе регѣлатъ? Вѣд скрі-
 ind зніі, oamenii, oamenilor, алдіі ominii,
 ominilor, ши іаръ мортѣнт, ши мортѣнт
 ш. а., каре е маі віне? апоі кѣ літере съ
 нѣ пѣтем скріе: quand, саѣ quend, driapta,
 саѣ dreapta, laped, саѣ lapid din lapido,
 presit, саѣ presat, prefecut, саѣ prefacut,
 timp, саѣ temp, oste саѣ oaste ш. а. Чел
 че шіе лѣмба латинъ, тѣкар кѣт ар фі
 скріе ачесте, ле кѣпоаще а съ deriva din
 лѣтиніе, пентрѣ чеі че нѣ шіѣ тот зна е
 съ'і скріі timp саѣ temp, кѣ нѣ ва шіі кѣт-
 кѣ timp дн лѣтиніе съ зіче tempu. О
 пробъ пентрѣ скріере кѣ літере латіне,
 лѣнгъ челе тѣлте че саѣ пѣлкат, воіѣ
 днѣѣдоше пѣлкатѣлѣ кѣ алт прілеж. Каре
 аше аргѣментеѣче: пѣлп нѣ vom аве орто-
 графіе регѣлатъ, кѣ літере съ нѣ скріем,
 съ поате асетѣна ачелѣіа, кареле ар вре
 съ шіе днота, фѣрѣ de а днтра дн апъ,
 ка съ днведе. Іаръ кѣткѣ дн днтрѣдѣ-
 череа літерелор латіне, пентрѣ лѣмбъ нічі
 зп фолос, чі маі mare стрікаре ар зрта,
 ва креде нѣмаі чел днкізѣнд окі dпainte
 адеврѣлѣі. Pretenzia саѣ дорѣл de а скріе
 кѣ літере латіне, пѣрчедe din дрептѣл фі-
 ресѣ, каре дн авем кѣтрѣ ачеле літере ка
 кѣтрѣ але поастрѣ. Аѣ нѣ near фі маі de
 mare чінсте а не арѣта лѣмеі, кѣтѣ авем

алфаветѣл пострѣ, ши нѣ съптем маі тѣлт
 васалі алфаветѣлѣі стрѣнѣ? словеле цѣрі-
 ліене кѣ каре трѣім, съ нѣтеск de комѣл.
 алфавет сѣрвек, рѣсек, московітеск, іар
 нѣ ромѣнск; афаръ de ачесте скопѣл лі-
 тератѣреі тѣеѣе съ фіе префачереа лѣмбей
 пентрѣ лѣдїреа шііцелор днтре тоді
 Ромѣніі, че нѣмаі prin алѣтѣрареа лѣмбей
 кѣтрѣ чеа латинъ, ка кѣтрѣ сорѣса съ
 поате мѣжлочі; аѣ нѣ съптем de рѣс стрѣ-
 нілор, кѣнд не кетѣт romanі ши яімва
 романъ, пре каре о арѣтѣт днврѣкатѣ
 дн вестінте славо-сѣрвекіі? Шіі пѣлп а-
 кѣт съ vede deосевіре дн стѣлѣ ворѣреі
 дн скѣдереа не днцелечеріі дн літератѣ-
 рѣ. Чеі че скріѣ кѣ літере латіне, афектеа-
 зѣ ши знде нѣ е de лѣпсѣ латіністѣ, іаръ
 чеі че трѣіеск кѣ словеле славо-сѣрвекіі,
 маі днп днкѣ тѣлте кѣвінте етероцене, de
 каре маі тѣлт нѣ е лѣпсѣ, авѣнд кѣвінте
 пропріе але поастрѣ. Стрѣмошій пострѣі
 аѣ фост маі zelozi кѣтрѣ лѣмба са, еі'ши
 аѣ цінѣт фалъ а пѣтѣ ворѣі дн лѣмба са
 кѣтрѣ алдіі. Деспре Като съ чітеѣче, кѣт-
 кѣ дн четатеа Атїнеі, тѣкаркѣ шіе елі-
 неѣче, аѣ ростіт о кѣвѣнтаре пѣлмѣ дн
 лѣмба латинъ; іар дн адѣпѣрїле сенатѣлѣі,
 кѣ атѣта лѣаре амінте съ фереаѣ ораторіі
 de а пресѣра дн кѣвѣнтѣрї кѣвінте стрѣ-
 не, кѣт Тїверіе, не шіінд аѣла пентрѣ то-
 пополїзм зп кѣвѣнт кѣрат латіп, аѣ че-
 рѣт ертаре дела сенат ка сѣл поатѣ зіче.
 Пропѣширеа лѣмбей дн кѣлтѣрѣ, нѣмаі а-
 тѣпчі не ва десфаче зп ізвор віѣ de а о
 пѣтѣ днавѣді кѣ кѣвінте вѣне ши пропріе
 фїреі лѣмбей, de съ ва алѣтѣра кѣтрѣ чеа
 латинъ, іаръ de нѣ, ва рѣтѣнѣ тот скїто-
 сїтѣ. Стрѣмошій пошрїі venind din Italia,
 дн Dacia, ачea лѣмбъ аѣ адѣс кѣ сіне, каре

аъ ворви́о ши́ дн Италия, ши́ при́н зрмаре, къ ачеле літере аъ ши́ скрісѣ. Ълфілас епископѣл Готілор не тѣмѣл лѣи Валент дѣтвратѣлѣи, традѣкѣл с. скріпторъ не лімба готікѣ, пѣнѣмаі тѣлте кѣвѣнте аъ дѣнѣт дѣн чеа латѣнѣ, дар ши́ дѣн літере не d, h, f, s, леаъ дѣнпрѣмѣтат, de vnde се а-дѣвѣрѣще, кѣткѣ Романіи дн Дакіа, vnde ши́ Готіи локѣіе, дн скрісоаре нѣ кѣ алте літере, декът кѣ челе латѣне аъ трѣит. Проконіе сѣв Івстініан дѣтвратѣл, дн дескріе-реа четѣдѣлор, де лѣнгѣ Дѣнѣре, нѣ де ларте де четате Занес, пѣтеще о четѣдѣвіе, кѣ пѣтеле Понтес ла капѣтѣл Пѣнѣтеі лѣи Траіан дн дреапта Дѣнѣрїи, адѣогѣнд кѣткѣ пѣтеле ачеста а четѣдѣвіе е дела Романіи, саъ латѣні; сѣ веде кѣткѣ пѣтеле ачеста Понтес, е кіар скріс, дѣпѣ пропѣнѣциадіа лімбеі чеі попѣларѣ а Романілор. Іар нѣ дѣпѣ чеа класікѣ, кѣ атѣнчі нѣ Понтес, прѣкѣт ши́ Ромѣніи зѣк пѣнѣте, чѣ нонс ар фї скріат скріпторѣл греческ. літера e, лѣнгѣ e, é адѣогатѣ де скріптор ѣа сѣі деіе формѣ дѣпѣ Гречї, іарѣ нѣ дѣн пропѣнѣциадіа попѣларѣ. Кѣткѣ лімба векілор романі, днпѣнте де а о реформа, саъ префаче граматїчїи, алѣ формѣ аъ авѣт, ши́ аша ши́ алѣ пропѣнѣциадіе, де кѣт сѣ пропѣнѣціе астѣзі чеа латѣнѣ, сѣ кѣпоаще дѣн дѣскріпчѣніе челе векї, тѣкаркѣ де ачеле, преа пѣдїне аъ ажѣнс де сѣвт рѣдїна веакѣлѣи, ла врѣста поастрѣ. Ла Gel-lius сѣ чїтеще: „Pellex aram Junonis ne tangito, seı tangit, Junonei crenibus demissis; ne non feminam caedito,“ іарѣ Livius дн картѣа 22 кап 10 адѣче зн проїект де леці а попѣрѣлѣи романѣ, дн аша формѣ: „Rogatus in haec verba populus, velitis jubebitis vo hoc sic fieri? — si res publica — si

cut velim eam, salva servata erit haec de-
 ellis — datum donum duit populus roma-
 nus, Quiritium.“ — Ennius дѣнѣче пре
 Романіи оѣтѣнд дѣпѣ Romulus аша: „O
 Romule, Romule dic.“ Дѣнѣре маі векї до-
 кѣменте декът ачесте, крѣд кѣ маі кіар
 с’ар кѣпоаще деосевїреа дѣнѣре лімба по-
 пѣларѣ, ши́ чеа класікѣ. Асеменеа скїм-
 варе аъ пѣтїмїт ши́ лімба Гречїлор, еї
 сїнгѣрї нѣ шїѣ, кѣтн аъ пропѣнѣциат еліні
 лімба чеа кѣлѣтѣ, днсѣ пѣнѣтрѣ ачееа чїне
 ле дїспѣтѣ дрепѣтѣл, кѣткѣ п’ар фї зрмашї
 елінілор, ши́ п’ар ворві лімба са пропрїе. 1) Ор-
 тографіа італіанѣ, сѣ дїне де чеа маі
 вѣпѣ, пѣнѣтрѣ-кѣ аша еспрїмѣтѣ кѣвѣнтѣл, кѣт
 сѣ ворѣеще, ши́ тотѣши аскѣлте каре ва
 пре Італіан кѣнд ворѣеще, ши́ ва кѣпоаще
 кѣтѣ деосевїре есте дѣнѣре пропѣнѣциадіе
 дн ворѣїре дела ачееа, каре аратѣ орто-
 графіа. Де неар кѣпоаще стрѣніи лімба
 чеа маі вїнішор, де кѣте хѣле ши́ дефѣ-
 тѣрї ам фї фѣрїдї? Пѣнѣтрѣ адѣчере ла маі
 маре зшѣрѣтате, ка сѣ піо кѣпоаскѣ ши́
 стрѣніи маі де апроапе, че тіжлок поаѣ
 фї маі потрївіт, декът алфавѣтѣл латѣн;
 лімба латѣнѣ при́н класїчеле кѣрѣдї, каре
 сѣ афлѣ, шїаъ пѣс шїешї зн вечнїк мо-
 нѣмент де а фї кѣпоаскѣтѣ дѣнѣре оаменї,
 пѣпѣ кѣнд вор фї не пѣтѣнт; пѣнѣтрѣ чеї
 че кѣпоаск ачаста лімбѣ, саъ сорорїле еї,
 кѣтѣ зшѣрїнѣдѣ, де вом скріе кѣ літере ла-
 тіне, де а пѣтѣ кѣпоаще ши́ а Ромѣнілор;
 дн е. дѣнѣр’ачесте кѣвѣнте, аша скрісе: „In
 ante de a miadie di, me au quercitat cum-
 natu meu,“ чѣл че шї лѣтїнеще п’аре трѣвѣ-

1) D. профессор Фалтераїер ш, а. Че е дрепѣ
 маі тѣлѣ дѣнѣтеїсрї історїче декът фїлологїче.
 Ped.

tingъ съ спънъ алтъл, кѣмкъ де нѣ шѣ класичеце е зис, дар адѣк фоарте кѣтръ лѣтиние; iarъ динтр'ачесте: „Анаинте де а мiazъзи м'аѣ черчетат кѣмпатъ теѣ, prin пичѣ о тѣестрие хемикъ саѣ атономикъ, ва щѣ амеце, кѣ че лимбъ лѣи кѣпоскѣтъ е асепенеазъ, пѣпъ нѣ ва дпвѣца литератѣра кѣ слове; интересъл даръ пентрѣ лимба поастрѣ съ кѣпоаще шѣ динтр'ачаста, ка съ скриетъ кѣ литере. Рѣчала, саѣ теѣ вине дпстреинареа де кѣтръ литереле латине, тѣлтора де аколо требве съ вѣпъ, кѣ п'аѣ конвѣндере, саѣ кѣнощѣндъ деплѣнъ депре романитатеа Ромѣнлор, саѣ кѣ нѣ даѣ пичѣ зп прецѣ оридинащѣе, дп тоатъ привѣнда сънт вреднѣи де компѣтимѣре, пентрѣ гроаса амѣрдѣре а сѣмдѣрилор.

Din Țngaria.

А.

АДЪНАРЕА ЦЕНЕРАЛЪ

а дпсодѣреѣ пентрѣ кѣпоащереа Трансилванѣеѣ. Дп Брашов ла 8. шѣ 9. Iзnie а. к.

„Дп пѣтерѣе зпте стѣ тѣриеа,“ есте кѣвѣнт тѣлтора кѣпоскѣтъ, дар фоарте пар дедѣс дп фаптъ. Грелеле остепелѣ, дп-тинса сѣлѣндъ а зпѣи пѣтѣр зпн дпн патриодѣи Трансилванѣеѣ, маѣ вѣртос дела дппѣрѣтеаса Марѣа Тересѣа дпкоаче аѣ скос ла лѣминъ невредѣите вѣстѣерѣи пентрѣ исторѣа патрѣеѣ, пентрѣ дрепѣтѣрѣи, пентрѣ тоате рашѣрѣле исторѣеѣ патѣрале ш. а. ш. а.; дар фѣндкъ тоцѣ ачеѣа аѣ лѣкрат фѣешкаре деосевѣи, ѣсолат шѣ партеа чеа маѣ маре лѣпѣндѣтсе кѣ лѣпсе греле а траѣлѣи вѣедѣи, еѣ остепѣнд, totдеодатъ доведѣрѣ дптре фѣтѣрѣи греле, кѣмкъ „дп зпѣре ар ста

тѣриеа.“ Дптр'ачеа пѣлделе челе десе а дѣрилор дпн афаръ не прелѣмина, дпде-тпѣндѣне а черчета шѣ поѣ скѣмпна поа-стрѣ патрѣе пѣстратъ де тоцѣ кѣ прецѣла де сѣнде, шѣ а не фолосѣ де челе афлате. Бѣрвадѣи чеѣ прокопсѣдѣи аѣ пащѣеѣ сѣсещѣи prin о дпделеаптъ економѣе аѣ дпгрѣжѣит дпн веакѣрѣи де а ста дп непрекѣрматъ ко-тѣвѣкащѣе маѣ вѣртос кѣ Германѣа; фѣиѣ лор 'аскѣлтъ щѣндѣеле маѣ дпалте парте-таре ла зпверсѣтѣдѣле де афаръ; преодѣи лор сънт тоцѣ ка зпѣл трекудѣи prin челе маѣ тѣлте рашѣрѣи але фѣлософѣеѣ шѣ prin теолодѣе, iar исторѣеа се паре кѣ ар фѣ о хрѣпъ де тоате зѣлеле а зпѣи маре пѣтѣр дпн тѣрѣнѣи, скѣрт, пѣтереа моралъ шѣ ин-телектѣвалъ а патрѣеѣ поастре кѣтезѣ а зѣче, кѣ еа дпн времѣи с'аѣ концентрат дп сѣсѣме. Есте дар' о преа фѣреаскъ ѣрмаре, дакъ вѣрвадѣи сѣсѣмеѣ венѣрѣ шѣ пѣсерѣ маѣ дп-тѣлѣ дп лѣкрате идѣа, кѣ шѣ дп привѣн-ца щѣндѣелор пѣтерѣле зпте фак тѣриеа.

Noѣ дпдатъ дѣпъ дпкѣдереа адънѣрѣеѣ цѣенерале пентрѣ кѣпоащереа патрѣеѣ фѣгъ-дѣрѣтѣм кѣ вом дппѣртѣшѣи резѣлтатѣл. Дечѣ

Дп 8. Iзnie не ла 9 чеасѣрѣи дѣмѣнеаца Домѣл Iосѣф Травш, дѣректоръл де по-лѣдѣе дпн Брашов, ка презѣдент сѣплѣниторѣи де локъл презѣдентълѣи актѣл Iосѣф Бе-деѣс де Шарверг, консѣларѣи шѣ комѣсарѣи маре ал дѣреѣи, кареле дпн прѣчина воалѣи нѣ пѣтеа фѣи де фадъ, десѣкѣе сесѣа кѣ зп кѣвѣнт потрѣвѣт шѣ кѣлѣдѣрос, апоѣ амѣсѣрат статѣтелор, преѣпѣсе кѣрѣл десвѣтерѣлор. Дѣпъ чѣтѣреа каталогълѣи де пѣтеле тѣдѣ-ларѣлор, дѣпъ дпсептпареа поѣлор тѣдѣларѣи дпн Брашов (150), се чѣтѣи протоколъл анъ-лѣи трекудъ, апоѣ се дппѣрдѣрѣ статѣтеле

типъриге gratis de Ioan Гът проприетаріѣл типографіеі дін Брашов. D. президент арътъ, къ дін архивѣл соціетъдїи, каре ва еши дін време дн време, ащ шї ешит врошъра днѣѣа ла D. Г. Клоسیѣо дн Сивїѣ, іаръш gratis. Се прїмі къ тѣлцъмітъ презентѣл de 40 ф. арц. дела парохѣл съсеск дін Севеш, кѣм шї днѣѣереа типографіеі лѣї Хохмаїстер, de а типъри а дѣа врошъръ дін архив gratis. Маї днколо се хотърѣ а се трїміге рѣгаре ла маї тѣлцї літерадї де афаръ; прїетїні аї кѣпоащерїи де патріа ачѣаста. Сокотеала датъ пентрѣ венїтѣл соціетъдїи арътъ, къ дн анѣл трекът келтѣїала фѣ пѣмаї de 48 крї арц., іар рестѣл фѣчѣа 361 ф. 12 крї арц., карїи с'ащ ашезат ла спаркасе. Се дефїнсе локѣл адъпърїи не анѣл вїторїѣ ла Сивїѣ.

Дн 9. Ізніе D. сенатор дін Сивїѣ Ioan K. Naigevoren фѣ адес пентрѣ анѣл в. de президент локодїиторїѣ. — Президентѣл арътъ, къ дін тѣдѣларїи літерадї ар фї дат дн монтрѣ врѣштоареле скрїпте: 1) Ехо ла пеатра країѣлѣї (лѣпгѣ Брашов) de D. Antonie Кърд; вн феномѣн мїнѣнат шї преарар. 2) Реашезареа еванѣліко-лїтеранїлор дн Кѣлж de парохѣл I. G. Шасер дін Талхаїм. 3) Сѣѣтѣїреа пентрѣ кѣдїгареа впор варометрѣрї спре а се тѣсѣра тѣнцїи, de M. Шѣстер конректор дн Сїгїшоара. 4) Адаосѣрї ла щїнцѣа де статѣл Трансїлванїеї de Г. Binder, професор дн Сїгїшоара. 5) Деспре нѣмеле Сасїлор дін Трансїлванїа. 6) Днѣлцїмеа впор тѣнцїи шї оранше а Трансїлванїеї de А. Кърц. Дѣпѣ ачѣаста Бѣчечїѣл нѣ маї рѣшѣне де чел маї палт тѣнѣте, чї Negroїѣл дїнѣоло де Фѣгѣраш. 7) Деспре реладїа лїмѣеї съсесїї трансїлване кѣтрѣ чѣа дін Саксонїа де жос шї Ренѣл де жос,

de Ф. Марїенѣзрг, професор дн Севеш. 8) Жѣдекареа лексїконѣлѣї ѣеографїко-статїстїк а лѣї Ленк de професорѣл Г. Binder. 9) Пентрѣ кѣдїгареа впеї вївліотечїи пе сеама соціетъдїи de I. Фїлч парох дін Севеш. 10) Адаосѣрї de докѣменте ла історїа Сасїлор, de професорѣл Г. Таїч дін Сїгїшоара. 11) Чѣарта Сасїлор пентрѣ ватѣ къ канїтѣлѣл дін Oradia таре дн капетѣл веакѣлѣї ал 15леа, de ачелаш. 12) Пентрѣ дѣѣ хрїсоаве а країѣлѣї Андреїѣ II. ла а. 1200, а країѣлѣї Стефан V. дела 1269, апої вн каталог de манѣскрїпте трансїлване че се афѣл дн к. к. вївліотекѣ де кѣрте шї днскрїпцїи дела Арїостї, днпѣртѣшїте de I. Хенрїх преот дн Добрїнг. 13) Обсервѣцїи ботанїче de літографѣл M. Бїелц. 14) Патрѣ харте монтанїстїче дін Трансїлванїа шї о хартѣ а „дѣрїи“ Хаѣегѣлѣї, de семпареа впѣї корн афлат ла Корнѣѣел шї інскрїпцїи дела монѣментѣл Анафїлор дн Алмакерек de ачелаш. 15) Сѣвстрат пентрѣ о мїнералоѣїе топографїкѣ а Трансїлванїеї, дѣпѣ Сѣков, de ачелаш. Шпеле дін ачѣесте манѣскрїпте се чїтїрѣ фрѣшмос дн азѣл тѣтѣрор. — Ащ маї кѣрс тѣлте сѣѣтѣрїи шї асѣпра алтор обїекте, дін каре пої днсемпѣш нѣмаї пропозїцїа де а кѣмпѣра дела D. парох M. Акнер дін Хаммерсдорф фрѣшмосѣл канїнет ѣеогностїк, кѣм шї de а типъри томѣл сѣплїнїторїѣ дін Флора (ботанїкѣ) а вреднїкѣлѣї доктор Баѣтгартен. — Фрѣшмосѣл кончерт de органе дн вїсерїка чѣа таре а протестанцїлор, прѣнѣл, валѣл шї алте петрекѣнїї плѣкѣте, каре рѣкорїрѣ пе чѣї овосїдї de серїосїтатеа челор доаѣ зїле, сѣ ле атїнѣет нѣмаї; сѣ пе днтоарчѣет нѣдїнтѣл ла врошъра архївеї. Ачѣешї кѣпрїнде: а) Адаосѣрї ла історїа Трансїлванїеї дела країѣл

Andreia al Zlea pînă la 1310; в) Desvълъirea челор маї дусемпътоаре прінчине пентрѣ черчетареа лѣтвей ротънециї де професоръл Шъллер. ч) Ын трапсѣнт а лѣи Сидѣстѣнд Баторѣ; ц) doatъ monede rarѣ romano-dacice; д) чева пентрѣ географіе. Ачест архѣв се сокотеше ка контѣваѣе ла архѣвѣл Длѣи Шъллер тѣпърѣт де маї пѣнте, каре іаръш кѣпрѣнде лѣкрѣрѣ че шѣ не пої тревѣе съ ае интересеѣе. Б—ц.

ТИРАНЪЛ.

Ын країѣ дѣн веаквріе трежте гѣверна вѣ атъта варбаріе статвріе сале, дѣкѣт сѣпѣшѣи сѣї пѣл маї пѣтеа сѣферѣ, шѣ пѣ-вѣаѣ алтъ пѣдежде дѣкѣт дѣн Дѣтпезеѣ, пе каре 'л рѣга де а'л мѣта дѣн ачѣастъ лѣте, пѣчѣ алтъ тѣпгѣере дѣкѣт а'л дѣкѣрка кѣ тѣї де влестете. Ел ера атът де кѣпоскѣт кѣар шѣ афаръ дѣн статвріе сале, кѣ пѣчѣ одатъ вечѣнѣи пѣ ворѣеа дѣспре дѣпсѣл дѣ-кѣт пѣмѣндѣл тѣран. Ла дѣтѣрпѣареа са дѣла о вѣпътоаре, ачест країѣ прѣптр'о скѣмбаре атът де мѣпѣнатъ, каре пѣмѣнѣи п'о пѣдеж-дѣїа, трѣмѣсе слѣжѣанѣи пе ла рѣспѣнтѣїе орашѣлѣї, ка съ факъ ачѣастъ прокламаѣїе дѣн партеа са: „Нородѣл меѣ, пѣсѣмѣїреа теа а фост пѣлѣ акѣт; ѣн вѣл че м'а по-прѣт д'а ведеа дѣрѣнтатеа, каре тревѣе съ пѣзѣск стѣпѣпѣнд, шѣ крѣзѣмеа теа м'а фѣкѣт ка съ дѣпѣлѣнт пѣмпѣлѣл дѣн сѣпѣл пѣвѣновадѣлор. Ачѣеа че вѣ вѣстѣск, тревѣе съ вѣ вѣкѣре. Вѣ дѣклар, кѣ д'ачѣ дѣпѣнте воїѣ фѣ статорпѣк шѣ пѣскѣмѣват сѣпре а вѣ да кѣ дѣвѣлшѣгаре тот фѣлѣл де фѣрѣчѣре, шѣ а вѣ фаче кѣ крѣдѣнѣдѣ дѣрѣнтатеа че вѣ сѣпѣт дѣтор. Ам дѣстѣлѣ дѣкрѣдѣре дѣ

сѣпѣрѣтатеа пѣртѣрѣї че'мѣ пропѣѣт, ка съ вѣ дѣкрѣдѣнѣдѣѣ, кѣ 'п вѣтор пѣмѣнѣи пѣ ва сѣферѣ чеа маї мѣкѣ пѣдрѣнтате. Тот пѣ-тѣпѣтѣл ва фѣ пѣїа де сѣмотѣл кѣспѣтѣрѣї теѣе шѣ вѣкѣрѣа ва рѣсѣпа дѣ тоате статв-рѣе пентрѣ дѣрпѣчѣїе шѣ фачерѣе де вѣїе че воїѣ дѣпѣрѣѣїа дѣн трѣпѣсѣе.“

Ачѣастъ прокламаѣїе прѣчѣнѣї о вѣкѣ-рѣ пѣекспрѣматъ тот нородѣлѣї, шѣ дѣкѣ шѣ маї тѣлѣт ефѣктѣл че о зрѣтѣ.

Тодѣ сѣпѣшѣї гѣстаръ ѣн рѣпаос, каре ле ера пѣкѣпоскѣт, шѣ дѣрѣнтатеа фѣ кѣзѣта-тѣ аша де ексакт дѣн вреѣеа зрѣтѣтоаре а стѣпѣпѣрѣї ачѣстѣї країѣ, кѣ ведеа пѣїїне пѣї де кѣпрѣорѣ шѣ маї сѣгѣнд лѣптеѣе лѣоѣчѣлор; епѣрѣе жѣкѣндѣсе кѣ огарѣл; шѣїтѣл шѣ потѣрпѣкеа дѣнтр'ачѣлашѣї кѣїѣѣ, шѣ гѣска зѣврѣнд дѣн товѣрѣшѣїе кѣ вѣлтѣ-рѣл. Прѣтѣтѣндѣнѣ пѣ се ворѣеа дѣкѣт дѣ-спре дѣрѣнтатеа ачѣстѣї фѣїтѣос країѣ, пѣмѣн-дѣл дѣрѣнт.

Ачѣастъ скѣмбаре се пѣреа шѣ маї тѣлѣт вредпѣкѣ де мѣрѣре ла тоатъ лѣтеа, кѣ пѣї кѣпѣнѣеа пѣмѣнѣї прѣчѣїа, шѣ кѣ пѣ пѣтеа прѣ-чѣе кѣт ера прѣп пѣтѣнѣдѣ атът іѣте шѣ фѣрѣ вѣсте съ треакъ дѣптр'атѣтеа вѣїїї ла атѣтеа вѣртѣїї, шѣ а'шѣ арѣта атѣта статорпѣчѣїе дѣн стѣрѣїреа лор. Пѣїїне фѣ дѣкрѣдѣнѣдѣт дѣн прѣчѣїа ачѣаста прѣп мѣж-лѣїреа зпѣї фаворѣт ал країѣлѣї, каре 'л рѣ-гѣ дѣнтр'о зѣї де а прѣїтѣї словѣзѣнѣа че лѣа сѣпре а'л дѣнтрѣва прѣчѣїа зпѣї дѣнторчѣрѣї атът де чѣдате.

„Іатѣїї рѣзонѣл, рѣспѣнсе ачѣст Мо-нарѣ, дѣн чеа дѣн зрѣтѣ вѣпѣтоаре че фѣ-кѣїѣ, кѣт гѣпѣам ѣн іѣнѣре, вѣзѣїѣ кѣ ѣн кѣїїне пѣрѣсѣе вѣпѣатѣл, шѣ се лѣсе дѣпѣ зрѣта зпѣї вѣлпѣ. О апѣкѣ д' ѣн пѣчор, шѣ і 'л рѣпсе. Вѣлпѣа скѣпѣ шѣ се вѣкрѣ дѣ-

тр'о vizivъ. Кѣпеле, каре възъ къ възпеа
п'о съ маї іасъ де аколо, ка съ віе съ інтре
дн лавеле саме, о лъсъ ші се лъъ іаръ дъ-
пъ зрмеле епърълмі дппревпъ къ чеїмалді
кѣпїі. Ън трекутор, каре възъ пе кѣпеле
дїндѡсе дн калеа са, ді арѣнкъ о піатръ
къ атѣта іскѡсїцъ, дѡкѣт дї рѣпсе зп пі-
чор, асеменеа прекѣт ші ел рѣпсесе пе ал
вълпїі.

Пѣдїнъ време дн зрмъ, зп кал кѣлкъ
пе пічор пе трекутор, ші рѣсѡвпъ пе кѣп-
пеле. Дар калѣ авїа фѣкѣ кѣдїва пашї ші
кѣзъ къ пічорѣл дптр'о газръ, ші се рѣпї
атѣт де прїмеждїос, дѡкѣт шкїопѣтъ.
Мартѡр фїнд ла ачесте ексемпле: vezї тѣ,
zїceїz дн сїнемі, къ ачещї деосевїді сѡвзшї
аѣ прїїміт фїекаре респлѣтіреа фантеї лор
челїі зрѣте? потѣрпїкеа тѣнкъ пе фѣр-
пїкъ, шоїтѣл педепсеще пе потѣрпїке, ші
вълѣрѣл тратъ пе шоїтѣ къ кїпѣл къ каре а
тратат ел пе потѣрпїкъ, чел че омоарѣ
дѡсѣршїт есте оморѣт. Nїmїnї пѣ рѣ-
тѣпне педепсїт саѣ фѣръ рѣсплѣтіре, орї
фѣкѣнд рѣѣ саѣ фѣкѣнд віне.

Ън ексемплъ ка ачеста ар тревзі съ
дптоаркъ пе орї каре ом дела гѣндѣл че
аре ка съ шї рѣсѡвне, темѣндѡсе де асеме-
неа іспрѣві фатале.

N. Nenovїч.

ЪН БЪЛЪБК.

Ф а в ъ л ѣ.

Ън вълѣк фоарте зѡлат,
Се дѣче одїнїоаре,
Пѣ, зп пѣрѣѣ кам тѣлѣрат.

Мѣреу плїн де дпгѣтѡаре,
Кѣ къ дѣпсѣл пѣ съ поате,
Алтѣл нїме компара,
Dїn тодї кѣдї пе пѣрѣѣ глоате,
Dїn спѣте съ дѡсѣрѡма.
Дн ал съѣ дрѣм дптѣлпеще,
Пе зп алт вълѣк маї мїк.
Кѣ дїспреу ла ел прївеще,
Сокотїндѣ'л де нїмїк;
Шї къ 'н топ лѣдѣторїѣ,
Дї зїче: Ърмеазъ'мї мїе,
Нѣ фїі аша темѣторїѣ,
Аї кѣраж, аї върѣдїе!
Еѣ ашї мерѣе, дар пѣ пот,
Шї кеар де а'шї пѣтѣ пѣ вреѣ;
Лѣмеаї плїнъ престе тот,
Де прїмеждїї шї де рѣѣ. —
Ла ачест рѣспѣнс дї зїче:
Те кѣпоск къ ещї фїкїос;
Веї відѣ еѣ тѣ воїз дѣче,
Іатъ'н дрѣтѣ'мї глорїос.
Нѣ с' прїмеждїї пентрѣ мїне,
Ла тоате тѣ 'мпротївѣск,
Пентрѣ зпї сѣпїт ка тїне,
Іар де мїне се фѣреск. —
Вїне мїар пѣрѣ шї мїе,
Дар де кѣдї ам азїт,
Кѣ къ ачасть сѣмедїе,
Nїмїкъ п'аѣ іспрѣвїт. —
Шї аша с'аѣ дптѣмплат.
Кѣчї департе п'аѣ аїзїнс,
Ън скаїз фоарте пѣпсѣтпнат,
Де пе лѣте л'аѣ рѣпес.

Георгіе Нїколіанѣл,
проф. шкѡалѣ пѣвл. дїн Тѣлѣл.